

# SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vsa leta 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

## Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo na zadnje četrtletje, stare gospode naročnike pa, katerim poteče koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

### „SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

|                                                                       |   |   |    |   |
|-----------------------------------------------------------------------|---|---|----|---|
| Za četrt leta . . . . .                                               | 3 | „ | 30 | „ |
| „ jeden mesec . . . . .                                               | 1 | „ | 10 | „ |
| Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta. |   |   |    |   |

S pošiljanjem po pošti velja:

|                         |   |   |    |   |
|-------------------------|---|---|----|---|
| Za četrt leta . . . . . | 4 | „ | —  | „ |
| „ jeden mesec . . . . . | 1 | „ | 40 | „ |

Upravištvo „Slov. Naroda“.

## Slovenske šole na Koroškem.

V zadnjem času priborili so si naši bratje na Koroškem uspeh, — in to na najvažnejšem, na šolskem polju, — katerega absolutna pomenljivost sicer ni Bog ve kako velika. Ali če se ta mala zmaga dobro porabi, če se kot podlaga daljnemu napredovanju in daljnemu delovanju porabi, imela bode za razvitek naše narodnosti velik pomen. Uspeh ta znamenit je za nas zaradi svoje principijalne važnosti, ter nam je porok daljnih uspehov. Vreden bi torej bil, da naše razumništvo nekaj več pozornosti obrne nanj, nego je do sedaj storilo.

Vsakdo, ki se količkaj zanima za boj, kateri bojujemo za veljavo naše narodnosti, ve, kako so koroški Nemci porabili nevednost slovenskega kmetškega ljudstva, da so po polnem izrinili slovenski

jezik iz ljudskih šol, tako, da več nego 120.000 slovenskih prebivalcev na Koroškem ni imelo niti jedne slovenske šole. Ali valovi narodnega gibanja jeli so pluskati tudi preko Karavank in preko Mislinje, in tudi na Koroškem začelo se je gibati. Nastal je klic po slovenskih domačih šolah. Ta klic postajal je od dne do dne krepkejši in glasnejši. Kmetško ljudstvo koroško polastilo se je z živo gorečnostjo te ideje, kar pričajo toliko številna zahvalna pisma g. Einspieler-ju, da se je tako možato potegnil v deželni zbor za slovenske šole. Vse te izjave pisale so okorne kmetске roke in narekovala so jih za svoj materni jezik vneta kmetška srca. Nastale so te izjave sua sponte, brez vsake spodbuje, brez vsakega prigovarjanja, ter so zaradi tega tem večje vrednosti.

Občinski odbor zavedne občine sv. Jakobske v Rožnej dolini nastopil je pravi pot, da temu klicu pridobi tudi veljavo. Poslal je prošnjo deželnemu šolskemu svetu; ali ta je prošnjo zavrnil. „Obrnite se na ministerstvo z utokom ali rekuzom. Če ono ne usliši vaše pravične terjatve, stopite pred državni sod“, tako se jim je svetovalo.

Šla je pritožba na Dunaj in minister, katerega je 2krat zaporedoma državni sod neljubo opomnil s svojo razsodbo, da postave čuvajo tudi pravice Slovanov, ni si upal rekurza zavrniti.

Vsled tega dobil je okrajni šolski svet sv. Jakobske od deželnega šolskega sveta sledeči odlok\*): „Št. 2879 dež. šolsk. sv.“

Da se določbe našega odloka od 7. februarja 1872 št. 2362 de 1871 nadalje izpeljejo, spozna dež. šolski svet za dobro, zaukazati to-le:

1. Na ljudske šole v Sv. Jakobu v Rožnej dolini ima se v prvih 4 letnih stopinjah poučevati v

\*) Glej „Mir“ 25. avg. t. l. št. 16.

slovenskem jeziku; razume pa se samo ob sebi, da se sme (!) slovenščina tudi v višjih letnih stopinjah poklicati na pomoč, kjer je to potrebno, da se učencem propisana učna tvarina razumljivo razloži.

Do sedaj veljavne določbe zastran naučenja nemškega jezika ostanejo v veljavi tudi za naprej.

2. S početkom prihodnjega šolskega leta se ima v drugem razredu omenjene ljudske šole namesto dosedanjega čisto nemškega berila odslej slovensko nemško berilo vpeljati. O tej zadevi naj c. kr. okrajni šolski svet o svojem času sem-le sporoči svoj nasvet.

3. Krajnemu šolskemu svetu v sv. Jakobu naj se naznani, ako je njegova volja in želja, da se v višjih razredih nekaj ur na teden (!) odloči za pouk v slovenščini, da se deželni šolski svet ne bo obotavljal, tej želji ustreči, kakor je to že prej obljubil.

Naj se sem-le sporoči, kako se je ta ukaz izvršil.

C. kr. deželni šolski svet v Celovci,  
dne 7. junija 1883.

Za predsednika:  
Chorinski I. r.“

Ni mi namen, da ta odlok kritikujem; naj ga ocenijo vesčaki na šolskem polju. Jaz se veselim, da je s tem vsaj začetek storjen, da je s tem vsaj embryo slovenske šole dobljen.

Občine, ki so dosedaj se začele glasiti za slovenske šole, ki pa so več ali menj vse čakale, kakov izid bode imel napor občine sv. Jakobske, bodo sedaj, ko vidijo uspeh, gotovo se še veliko bolj glasile ter nastopile isti pot, po katerem je ta občina dospela do zmage. Ali mi nikakor ne smemo

## LISTEK.

### Prva ljubezen.

(Povest J. C. Turgenjeva, posl. Ivan P.)

VII.

(Dalje.)

— Grof! nadaljevala je Zinajida — napišite listek gospodu Voldemaru.

— To bi bilo krivično, rekel je z lahkim, poljskim naglasom grof, jako lep in elegantno oblečen belolasec z živimi rujavimi očmi, ozkim belim noskom, majhnimi brkami nad majhnimi usti. Oni neso igrali z nami za stavo.

— To bi bilo krivično, ponovila sta Bjelovzorov in oni gospod, katerega je Zinajida predstavila za umirovljenega stotnika, kakih štirideset let star človek, kozav, da je bil prav grd, kodrast kakor Arabec, malo grbast, krivonog in oblečen v vojaško suknjo brez epaulet, ki pa ni bila zapeta.

— Napišite listek, rekla sem vam, ponovila je knežna. — Kak upor je to? Gospod Voldemar je prvokrat v našej družbi, zato zanj danes še ne velja zakon. Nič ne mrmrajte, kar pišite, jaz hočem tako.

Grof je zmajal z ramama, pripognil pokorno glavo, vzel pero v belo, s prstani okinčano roko, odtrgal košček papirja in začel je pisati nanj.

Pa saj dovolite razložiti gospodu Voldemaru, kako in zakaj da igramo, rekel je porogljivo Lušin, sicer ne bo vedel, pri čem da je. Glejte, mladeneč, mi igramo na dobitke; knežna podvrgla se je kazni, in oni, ki dobi srečen listek, smel bo poljubiti njeno roko. Ali ste dobro razumeli, kar sem vam povedal?

Jaz sem ga samo gledal in bil sem ves zmešan, knežna je zopet skočila na stol in začela tresti klobuk. Vsi so planili k njej — in jaz tudi z njimi.

— Majdanov, rekla je knežna visokemu mlademu človeku s suhim obrazom, kalnimi očmi in strašno dolgimi lasmi — vi kakos pesnik morali bi biti velikodušni in odstopiti svoj listek Voldemaru, da bi on imel dvojno upanje na dobitke.

Majdanov odkimal je z glavo in zmahnil je z lasmi. Jaz sem najzadnji segel z roko v klobuk, vzdignil in razvil listek . . . Moj Bog, kaj je bilo z menoj, ko sem zagledal besedico: poljubi!

— Poljubi, zaklical sem nehoté.

— Dobro! on je dobil, povzela je knežinja.  
— Kako me veseli!

Stopila je s stola in pogledala me je v oči tako bistro in sladko, da je kar poskočilo mi srce.

— Ali ste vi tudi veseli? vprašala me je.

— Jaz? ječal sem . . .

— Prodajte mi svoj listek, zašepetal mi je na uho Bjelovzorov. Dam vam sto rubljev.

Odgovoril sem huzarju s tako ljutim pogledom, da mi je Zinajida rokopleskala, Lušin pa zaklical: Dobro, dobro, mladeneč! — A jaz, nadaljeval je, moram kakor obredar paziti, da se to vrši po pravilih. Gospod Voldemar, poklekните na jedno koleno. Tako je navada pri nas.

Zinajida stopila je pred me in naklonila glavo malo na stran, kakor da bi me hotela bolje ogledati. Solze so mi stopile v oči, hotel sem poklekčiti na jedno koleno, pa pal sem na obe in tako nerodno dotaknil se z ustni njenih prstkov, da sem si z njenimi nohti opraskal konec nosa.

— Dobro! zaklical je Lušin in pomagal mi je ustati.

Igra se je nadaljevala. Zinajida posadila me je zraven sebe. Kake kazni si je vse izmislila! Tako izmislila si je predstavljati „kip“ — za podstavek izbrala si grdega Nirmackega. Ukazala mu je uleči se z obrazom na tla in celo obraz potisniti pod prsi. Smeh potihnil ni ne jeden trenutek. Meni,

čakati, da si bode vsaka občina za se to za naš narod tako silno važno stvar izvajala. Slovenske občine na Koroškem imajo čez 90 takozvanih „slovensko-nemških“ šol, 9 ali 10 pa čisto nemških. — (Razložek med prvimi in zadnjimi je, kakor vsakdo ve, le v imenu; ubija pa se v obeh jednako ubogej deci blažena nemščina v glavo.) — Pri zunanji nesamostojnosti kmetijskega ljudstva, ki v takih zadevah ne ve, kako si naj pomaga, bati se je, da bodo pretekla cela desetletja, predno bode od teh 100 ali več šol-poučevalnic večina vsaj toliko slovenska postala, kakor je sedaj šola sv. Jakobska. Vedeti pa moramo, da mi ne moremo zgubljevati časa, kajti pustili smo ga že vse preveč zaman preteči! Vsaka minuta pa, katero izgubimo, izgubljena je; vsa večnost nam je ne povrne nikdar več.

Vsako izgubljeno leto prizadene nam novo škodo ter rodi nove zavire napredovanju slovenske zavesti.

Tukaj treba torej nekaj storiti, treba da razumniki stopijo na pomoč premalo samostojnemu ljudstvu. Da bodo naši državni poslanci na svojem mestu vse žile napeli, to vemo. Ali, pozabiti ne smemo, kar nas uči naš dosednji narodni boj za ravnopravnost: da za nas še ni nikdar prišlo odločeno, nego da kar smo, postali smo iz svoje moči, in kar smo si pridobili, priborili smo si s pritiskom od spodaj. In tudi tukaj ne bode izjeme! —

Občinam in krajuim šolskim svetom koroškimi, ki so poslali zahvalna pisma in zaupnice g. Einspielerju ter odločno izjavili, da zares želé slovenskih šol, treba skočiti na pomoč. Ali ne bi bilo potrebno in koristno, da kateri naših državnih poslancev obhodi v zvezi z g. Einspielerjem, ki ima toliko zasluženega zaupanja in upliva me, svojimi rojaci, vse one občine, da stopi z njihovimi zastopi v dotiko, jim sestavi potrebne prošnje ter skrbi, da se odpošljejo na deželni šolski svet, da čuva nad tem, da dobé na te prošnje kolikor najprej odloke, in če ne bodo ti ugodni, da jim sestavi uroke ali rekurze na ministerstvo? Ponuja se tukaj najlepša priložnost, pridobiti si velike zasluge za slovenski narod.

Naj bi gospóda ne pustili, da mine brezplodno ta prilika!

Morebiti bilo bi tudi dobro, nagovoriti več slovenskih predstojnikov, da gredo kot deputacija na Dunaj, ter ministru svoje želje glede slovenskih šol sami razvijejo. To bi bilo gotovo večje vrednosti, kakor še tako izvrsten govor v državnem zboru. Kajti tedaj se ne bode moglo nam zopet priti z davno že oguljenim ugovorom, da ljudstvo samo

ne želi slovenskih šol, nego da je le par hujskačev, ki kričé in vpijejo; tedaj ne bode se moglo govoriti, da se s tem hoče od zunaj trositi agitacija mej slovenske Korošce, ki sedaj kar plavajo v radosti in sreči, da jim je božja previdnost in liberalna vlada vrgla v kot domači njihov jezik, na njegovo mesto pa častno postavila tuj nemški jezik!

Koroško vprašanje rešilo se bode tako in tedaj, kakor in kadar bomo to sami hoteli. Če se ne bode že prihodnje leto otvorilo 20—30 ali še več jednacih šol, kakor letos pri sv. Jakobu v Rožnej dolini, krivi smo si mi sami, krivi so pred vsem zastopniki in voditelji slovenskega naroda. I zgodovina izrekla bode o nas in naših voditeljih britko sodbo: Neso razumeli dolžnost svojih in neso bili kos svoje nalogi! I. D.

## Isza kulis ogersko-hrvatskega razpora.

Meseca julija t. l. obiskal je ogerski finančni minister grof Julij Szapary Reko, kjer je bil vzprejet tako svečano, da bi se bil zadovoljil tudi mogotec, ki kaj manj zahteva. Pri povratku z Reke sklenil je obiskati tudi zopruno Hrvatsko ter to brzojavno naznanil banu. A če je grof Szapary vitez zlatega runa, tudi ban ni pozabil, da je i on izmej prvih dostojanstvenikov v državi in nasledek tega je bil, da ban ministra na kolodvoru v Zagrebu ni pričakoval, temveč, da je minister prišel kakor vsak navaden človek v Zagreb in bil odpeljan v hotel, kjer ga je obiskal velecenjeni prijatelj in kolega grof Pejačević.

Vse vršilo se je jako običajno, le v tem bila je razlika da je ogerski minister pri povratku v Pešto v aristokratskih krogih zagotavljal, da bode svojega prijatelja, bana, v kratkem pošteno „potunkal“, ali mu jedno zasolil. Pri tem potunkanju ne treba misliti na kaj slabega, temveč dotičniku stori se kaka ljubav. Ako pri tej vrst zlomi, je njegova škoda. In tako je nekoliko dni pozneje došel ogerskemu finančnemu ravnatelju Davidu znazni zloglasni zaukaz, da naj pribije na vseh uradih že dve leti pripravljene grbe z ogerskimi napisi.

Finančni ravnatelj, katerega je ta ukaz pozneje stal lepo službo, ugovarjal je, da ukaza ne more izpeljati, in če se je nadejati hudih komplikacij. Minister pa, hoteč „potunkati“ dragega prijatelja, odgovoril je, da se mora njegov ukaz brez ugovora takoj izvršiti — kar se je tudi zgodilo.

Tako nastala je vsled premalo svečanega vzprejema kriza, ki je vznemirila vso državo. Že manjši uzroki prouzročili so velike preobrate, kaj pa še tu, kjer je razmera mej Hrvatsko in Ogorsko bila taka, da je trebalo najmanjšega povoda, da nastane kriza. Povod bil je dan in prebivalstvo Zagreba in družih hrvatskih mest odstranilo je siloma ogerske grbe in

zdaj še le zvedela je ogerska vlada, oziroma ministerski predsednik Tisza o tem, kar se je zgodilo.

Da se pa položaj dobro razume, treba vedeti, da se finančni minister Szapary in ministerski predsednik Tisza od nekdaj pisano gledata, da bi drug drugemu rad nogo podstavil. Iz teh prijaznih odnosov more se tolmačiti, zakaj je finančni minister takoj, ko so bili grbi siloma sneti, v ogerski uradni list poslal izjavo, da se morajo grbi brezpogojno v malo dneh zopet razobesiti. Načelnik kabineta Tisza tudi o tej izjavi ni ničesa znal, dokler je ni čital tiskane in tedaj — bilo je prepozno.

Kaj se je godilo v tistem krogu ministerskega sveta, ni prišlo v javnost; to pa je brezdvoybeno, da Tisza v tej, narodne časti se tikajočej zadevi ni smel zaostajati za svojim tekmečem, da je bil javnemu mnenju dolžan, da se ne zadovolji z manjšo zadostitvijo, nego grof Szapary. Tako odpotovali so k ministerski konferenci na Dunaj. Čudno je bilo videti, da je ogerski ministerski predsednik, ki tako žarljivo čuva avtonomijo svoje domovine, v tem slučaju čisto ogersko zadevo šel predlagat cesarju, oziroma svetu krone. A če se pomisli, da se mu morda ni zdelo neprijetno, pri tej priliki, ko je hiba že bila gotova, svojega kolega ministra financ tudi nekoliko „potunkati“, potem se ne treba čuditi o nadaljnjih dogodajih.

Umljivo je, da vsled tega, ker je izzval tako ostuden razpor, grof Szapary svoje priljubljenosti pri cesarji in pri dvoru ni pomnožil.

A kakor s početka finančni minister, tako prevaril se je tudi Tisza glede svojega postopka. Posrečilo se mu je, da je svojemu kolegi grofu Szapary-ju postal jako neprijeten, glede Hrvatske pa mu ni šlo vse po volji.

Tako opisuje disharmonijo mej Szapary-jem in Tiszo v Berolinu izhajajoč „Deutsches Montags-Blatt“ v svojej 37. številki. V slučaju, da je vse navedeno tudi istinito, kaže se iz tega, da imajo neznatni, formalni uzroki velike posledice, kakor tudi to, da so pri obstoječih razmerah v Berolinu izhajajoči listi bolje informirani, nego domači, ali da jim je vsaj svobodnejše slovo.

## Politični razgled.

### Notranje dežele.

V Ljubljani 21. septembra.

**Moravski** deželni zbor je ukrenil deželnemu zboru staviti predlog, da naj bi se vladi za osnovo onega dela česko-moravske transverzalne železnice, kar jo bode na moravskih tleh, iz deželnega zaklada privolil prinos 4 odstotkov dejanskih stavbenih stroškov, ki pa ne smejo presegati znesek 115.000 gld. Ta svota naj bi se državnemu zakladu plačala v desetih letnih obrokih, počenši od 1. julija 1884.

samotno in trezno odgojenemu dečku, ki sem vzrastel v gosposkej dostojnej hiši, zmešal je popolnem glavo ta hrup in nebrzdani šum, to burno razveseljevanje in nenavadno občevanje s tujimi ljudmi. Bil sem pijan kakor od vina. Pričel sem smejeti se in kričati še glasneje kakor drugi, tako, da me je stara kneginja prišla gledat iz sosedne sobe, kjer je sedela z nekim starim uradniškim slugo od Iverskih vrat, katerega so bili poklicali na posvet. Bil sem tako srečen, da se nesem zmenil zato, da so se drugi mi posmehovali in me po strani pogledovali. Zinajda dajala mi je i nadalje prednost in me ni pustila od sebe. V nekeje kazni moral sem sedeti poleg nje, ogrnen z jednim in istim svilenim robcem, moral sem jej povedati svojo tajnost. Še dobro pomnim, kako ste se približali najini glavi v soparnej, poluprozornej in dišečej polutemi, kako so se v tej temi svetile njene oči, dihalo njena poluodprta usta, blesketali se njeni zobje, šegotali in žgali me njeni lasje. Molčal sem. Ona se je tajinstveno in lokaivo zasmijala in zašepetala: „ali bo kmalu?“, a jaz sem zarudel in zasmejal se, obrnil sem se proč in težko sem dihal. Igra za stavo se nam je pristudila in začeli smo igrati „vrvice“. Oh, kako sem se zaveselil, ko sem jedenkrat dobil za nepazljivost močen in oster udarec po prstih, pozneje delal sem se

navlašč razmišljenega, a ona me je samo dražila, pa ni se več dotaknila podstavljenih rok.

Pa to še ni vse, kar smo počeli ta večer! Igrali smo na glasovir, peli, plesali, predstavljali ciganski tabor, Nirmackega preoblekli smo v medveda in napojili ga z vodo in soljo. Grof Malevski kazal mi je razne umetnosti s kvartami in končal je s tem, da je zmešavši kvarte dal sebi v whistu vse atute, k čemur mu je čestital Lušin. Majdanov deklamoval je odlomke iz svoje pesni „Ubijalec“ (dejanje vrši se v največjem ognji romantizma), katero je nameraval izdati v črnih platnicah s kakor kri rudečimi črkami v naslovu; slugi od Iverskih vrat ukrali smo kapo s kolen in prisilili ga, za odkup plesati kozačko; starec Vonifati pokril je žensko čepico, knežna pa moški klobuk . . . Vsega ne prešteješ. Samo Bjelovzorov tičal je ves čas v kotu, mračen in srdit . . . Včas mu je kri zalila oči in polila ga rudečica, kakor bi se hotel zdaj in zdaj zagmati v nas in nas razmetati kakor iveri na vse strani, pa vselej pogledala ga je knežna in požugala mu s prstom, da se je on z nova še bolj stisnil v kot.

Nazadnje pošle so naše moči. Knežna, dasi je tudi bila, kakor je sama rekala, neutrudljiva — in jo nobeni kriki neso zbegali — čutila je tudi

trudnost in želela se je oddahniti. Ob dvanajstih prinesli so nam večerjo, obstoječo iz kosa starega sira in nekakih pirogov z nasekanim sviajskim mesom, kateri so se mi zdeli okusnejši kakor vsaka pašteta, vina bilo je samo jedna steklenica in ta bila je čudna: temna z napihnenim vratom in vino dišalo je v njej po rožnej vodi; sicer ga pa nikdo ni pil. Truden in neizrečeno srečen odšel sem domov: za slovo mi je Zinajda krepko stisnila roko in čudno se zasmejala.

Noč mi je hladno in vlažno vlekla v razgreti obraz. Bližala se je nevihta, črni oblaki naraščali so in vlačili se po nebu, vedno menjajoč svoje dimaste podobe. Veter šumel je nemirno v temnem drevju in daleč tam na nebu slišalo se je žugajoče in zamolklo grmenje.

Po zadnjih stopnicah prišel sem v svojo sobo. Moj sluga spal je na tleh in moral sem stopiti čezenj; prebudil se je in povedal mi, da se je mati zopet name jezila in že hotela poslati po me, pa jo je zadržal oče. (Jaz še nikoli popred nesem šel spat, da bi se ne bil poslovil od matere in poprosil njenega blagoslova.) Nič se ni dalo storiti.

Rekel sem slugi, da se bom sam slekel in šel spat.

(Dalje prih.)

V vseh krogih večine **gallškega** deželnega zbora zavladuje vzlic napadom rusinskih poslancev misel, da se mora odpomoči stvarnim in opravičenim neprivikam in zahtevam Rusinov. Poljski poslanci kmetijskih skupin razgovarjali so se v posebnem shodu o onih željah in potrebah kmetijskega ljudstva, katerim se naj bi ustrezalo kakor hitro možno. Ustanovil se je informacijski odsek, ki bode imel razpravljati te želje in potrebe ter o njih pripravljati posebne nasvete. — Vse stranke deželnega zbora soglasijo v tem, da se mora z izdatki ravnati kar je možno varčno, da se izogne pomnoženju deželnih doklad. — Predsednik državne zbornice dr. Smolka naznanil je Lvovski advokatskeji kamori, da se odreka nadaljnjemu odvetniškemu poslovanju.

Italijansko-tirolska kranilnica v **Tridentu** je bila sklenila, da se naj bi 400.000 lir vloženega kapitala uporabilo v nakup italijanske rente. Vladini zastopnik pa je zabranil izvesti ta ukrep. Na to je vodstvo hranilnice prizvalo se pri upravnem sodnem dvoru, in ta je predčera j obravnavaje to stvar priziv kot neutemeljen odbil.

### Vnanje države.

Ustrezaje pozivu kneza Aleksandra poslal je **srbski** vojni minister dva višja častnika v Sredec, da se udeležita manévrov, ki se bodo vršili mej Sredcem in Knjaževem, pri kojih bode zbranih 15.000 mož bolgarske vojske. — Volitve v skupščino neso še povsod dognane, vendar pa se že zdaj vidi, da je opozicija se ojačila in zelo dvojbeno je, da li bode vladina stranka zadobila večino. V Belgradu, kjer je doslej vedno zmagala vsaka vlada, je večina glasov neznan; voljena sta bila vladina kandidata Jefta Pavlovič in Mihajlo Bolović z 961 glasi, dočim sta kandidata liberalcev dobila 595 glasov in radikalci 273 glasov. V okrajih Krajna, Lepenica in Arilje, potem v Drapetaševem in Prokupljem in drugih krajih, kjer prevladujejo radikalci, navstali so nemiri, zato je volitve še neso dognane; kjer pa se je že volilo, ondu je vladina stranka izgubila skoro polovico sedežev. Pridobila je doslej samo dva opozicijska okraja: Obrenovac in Čuprijo.

Nekako nenadoma prišlo je iz **Bolgarskega** poročila, da je prejšnje ministerstvo odstopilo; tacega konstitucionalnega ravnanja se ni bilo nadejati, ker traje še vedno neustavna doba. Mnogi pripisujejo ta čin uplivi zavezniških držav evropskih ter domnevajo, da se je generaloma Sobolevu in Kaulbarsu od ruske vlade namignilo, da sta odstopila. Knez je ostavko vzprejel ter sestavil naslednji kabinet ministrov: Cankov predsednik in za notranje stvari; Načević za finance; Balabanov za vnanje stvari; Stojlov za pravosodje; Ikonomov za javna dela; Malhov za pouk. Grekov pa se je imenoval predsednikom sabora. Ta kabinet je torej, kakor se vidi, posledica kompromisa mej liberalci in konservativci. Kot odgovor na soglasno adreso sobranja izdal je knez Aleksander drugi manifest, s katerim zopet ustanovlja ustavo Tirnovsko ter ukazuje, da naj sobranje razpravlja prenatrdbo članov 13. in 14., zadevajoče ljudski zastop, ter izraža upanje, da bode narod sledil njegovemu vzgledu ter da bodo narodovi zastopniki pozabili na prejšnja nesporazumjenja in razpore.

Neozirna germanizacija **nemških** državnih pokrajin napreduje silovito. Dočim je sicer v Alzasiji in Lorenskem uradni jezik bil že nekaj časa sem nemški, bile ste občini Metz in Diedenhofen doslej še v izjemnem stanju, ondu je bil namreč uradni jezik francoski. Najnovejše naredbe namestnikov pa določujejo, da ima to razmerje s 1. januarjem leta 1884. prenehati ter da ima biti občinski uradni jezik v Metzu in Diedenhofenu, kakor tu li sodnijski jezik poslej nemški. Večina mestnih zastopnikov v Metzu pa ni zmožna nemškega jezika in torej bode zanimljivo vedeti, kako se bode stvar razmotala: jih bode li vlada s svojo brezozirno doslednostjo prisilila k odstopu, ali jim dovolila kako izjemo.

## Dopisi.

**Z Dunaja** 20. septembra [Izv. dop.] Čehi na Dunaji praznovali so zadnjo nedeljo pomena vredno slavnost. Posvečevali so namreč prvo česko učilišče na Dunaji, katero so sezidali lastnimi silami; na čelu njim neustrašljivo vztrajno društvo: „Komenský“. Pri slavnosti sicer ni bilo nič leska, tudi jej neso prisustvovali oficijalne osebe, razen čeških mož, ki so res sijajni vzgled marsikaterega naroda prvakom, ki jih nahajaš le tam, kjer gre za prospeh slovanstva.

To so dvorni svetovalec Pouchly, že osiveli češki pisatelj in dvorni svetovalec Rybička, za Slovanstvo požrtvovalen rodoljub dr. Lenoč, odvetnik in predsednik slovanskega pevskega društva;

podpredsednik „Slovanske Besede“, ravnatelj „Kalandra“, državni poslanec dr. Dostal, vseučiliški docent dr. Drozda, sin ministra Pražaka baron dr. Otokar Pražak in še mnogo čeških rodoljubov. Da bi se naši fakcijski ne pohujšali, se je slavnost vršila res v prav skromnih razmerah; tudi prelat pri sv. Štefanu, Horny, ki je imel novo šolo blagosloviti, ni prišel, tako je želel metropolitanski konsistorij.

Zato je župnik Fürst imel veliko opravilo v cerkvi in on je tudi blagoslovil šolsko poslopje, ki je od zunaj bilo s češkimi in avstrijskimi zastavami okrašeno.

Najprvo je slovansko pevsko društvo zapelo krasno pesen Förchtgott-Tovačovskega „Pamatce Komenskeho“, besede od Elize Krasnohorske. Društvo je vodil drugi pevovodja gosp. Konstantin Jahoda. Župnik Fürst govoril je potem lepe besede o pomenu prve šole na Dunaji in omenil, da je po preteku mnogih let na Dunaji to prvo učilišče, ki je blagoslovljeno od cerkve. Po blagoslovljenji govoril je vodja novega učilišča gosp. Libiček, ki je javno storil obljubo, da bode otroke tega učilišča odgojeval v českem narodnem duhu. G. Šamal, društvu podpredsednik, izjavil je v imenu Čehov zahvalo vladi, ki je šolo dovolila ter klical cesarju trikrat slava, kar je občinstvo v dvorani in zunaj nje navdušeno ponovilo ter zapelo h koncu cesarsko himno. Slovansko pevsko društvo končalo je svečanost z lepo pesnijo. Opoludne bil je banket, a na večer sijajna zabava na slavo prvega českega učilišča na Dunaji.

Deseti mestni okraj Dunajski „Favoriten“ ima gotovo nad polovico prebivalcev češke narodnosti, zato je tudi zapisovanje otrok dokazalo, da je tudi dovolj starišev, ki se za tako šolo brigajo. S tem učiliščem v zvezi je tudi „otroški vrt“. V česko šolo zapisalo se jih je do 18. t. m. 165 otrok, 135 pa za otroški vrt. „Pokrok“ tudi poroča, da je 40 otrok izstopilo iz nemških šol, akoravno izgube pri tem celo leto, ker so že lansko leto bili na nemške šole.

Strah Nemcev in židov pred tacimi šolami na Dunaji je z njih stališča skoro opravičen. Kajti za to šolo prišla bo čez nekaj let ali pa še prej druga in tretja itd. In sedaj pa pomislite, koliko slovanskih otrok se na ta način lahko otme nemškemu molohu in v kako nevarnost bo prišel „nemški“ Dunaj, ki ima že sedaj dve sto tisoč zavednih čeških prebivalcev. Dunaj lahko še postane to, kar je bil, namreč „prijazno slovansko mesto“ — Vindobona, kakor so jo našli Rimljani. No, čakati in trpeti bo že še treba nekaj časa!

Tudi Čehi v Šleziji imeli so zadnjo nedeljo veliko narodno slavnost. V Opavi bil je namreč prvi češki gimnazij v Šleziji otvoren. Poslopje blagoslovil je prošt Šum, bilo je mnogo duhovestva, češke inteligence in navdušenega občinstva, iz Prage znameniti profesor na vseučilišči dr. Čelakovský, dalje mnogo Moravanov. V prvi razred vpisalo se je 91 dijakov, tako se telegrafuje „Hlasu“.

X.

**Iz Borovnice** 19. septembra. [Izv. dop.] Dovolite tudi iz našega kraja nekoliko vrstic. Pisaril sem za časa poroda „Celjskega lisjaka“, da so ga k nam kar polne zaboje pošiljali. A stvar se je zasuknila, tako da zahajata k nam samo še dva „revčka“, na katera sta naročena: sin našega milostipolnega gospoda župana in pa oskrbnik g. Galletovej graščini v Bistri g. R. .... Iz tega je vidno, da nam lisjak ne more ničesar koristiti, še menj pa škodovati.

A še nekaj družega imam danes za nohtmi. Glasilo gospoda Suhoblodnika & Co. ima pri nas tudi tako srečo, kakor pes v cerkvi. Bilo je zadnji somenj. Jaz kakor zmirom radoveden, pohajkujem gori in doli, kar slučajno zagledam dva starca pri nekem „štantu“. Stopim bliže in kaj zagledam? Suhoblodnika glasilo. No, si mislim, zopet napredek na našem somnji! Pa, kakor sem videl, bila je slaba kupčija s to novo robo. Suhoblodnik videč, da ni na somnji nič, pošlje svojega famulusa (nekdanjega birača) po vseh gostilnah in stranskih vaseh na kup-

čijo, a kakor sem pozneje zvedel, se je slabo obnesla. Svetujem zg. prodajalcema, naj prideta 27. t. m. zopet k nam, ker bode zopet somenj. Možno, da bode kupčija kaj boljša, kajti pri nas so kmetje mnogo krompirja pridelali.

Pribislav.

**Iz Kranjskega okraja** 19. septembra.

[Izv. dop.] Dopis „iz Gorenjskega“ v 16. št. Učiteljskega Tovariša opisujoč učiteljsko konferencijo za naš okraj je v zadnjem delu žalibože nekoliko jednostransk, za to prosim, da sprejmete i naslednje vrstice, da se „slišita oba zvona“. Gospod dopisnik namreč pravi, da je pri prvem poročilu: „Zadržki šolskega napredovanja“ knjižnična komisija dobila po krivici malo brco. A opravičevanje samo kaže, da je bila v onem poročilu jako uljudno izražena želja, naj bi vsaka šola imela popolen zapisnik okrajne učiteljske knjižnice, popolnem na pravem mestu. Gospod dopisnik dalje pravi, „da se je g. Pezdíč možato opravičeval zoper očitaje, da knjižnična komisija ne skrbi za to, da bi učitelji vedeli, koliko in kakšne knjige ima knjižnica. Povedal je, da je že pred sedmimi leti izdan in razposlan bil vsem šolam po okrajih zapisnik, v katerem so vpisane vse knjige, ki jih ima knjižnica; dve leti pozneje naznanjene so bile zopet po okrožnici vse knjige, ki so mej taistim časom prišle v knjižnico“. A pogledjmo, kaj pravi zakon o okrajnih učiteljskih knjižnicah k temu „možatemu opravičevanju g. Pezdíča“. Ministerski ukaz od 14. decembra 1871 št. 2802 B točka 5. pravi, da se imajo koncem vsakega šolskega leta vsem šolam po okrajih naznaniti knjige, ki so mej šolskim letom knjižnici prirasle. A pri nas se je to v sedmih letih zgodilo le enkrat, zadnjih pet let pa nikoli. A sedaj naj svet sodi, kdo je bolje storil, ali gospica poročevalka, ki je na ovi nedostatek pri naši učiteljski knjižnici komisijo opozorila in oni gospodje, ki so jej krepko pritrdjevali, ali pa gospoda Knific in Levičnik, katerima se je ta mala, dobrohotna opombica že „nehvaležnost“ za osemletni trud s knjižnico zdela in ki sta v zadoštenje za to nehvaležnost hitro predlagala, da se knjižnični komisiji za njeno „skrbljivo delovanje“ izreče zahvala, in ves odbor z g. načelnikom vred še nadalje ostane „in statu quo“, kar se je seveda tudi zgodilo; in tako bodo menda z odborom vred tudi vsi nedostaki pri naši knjižnici ostali „in statu quo“.

Sicer pa je g. dopisnik tudi pri ocenjevanji konferenčnih poročil ravnal jednostransko, ker je le poročila, ki so slučajno njegovemu subjektivnemu mnenju ugajala, imenoval najboljša, i tudi s tem vrednost drugih vsaj indirektno zmanjšal. Sploh gosp. dopisnik nema pravice izdelke svojih tovarišev kar tako profesorski samovoljno ocenjevati in to oceno mej svet podajati. Po reku: „Quot capita, tot sententiae“ se jednemu to, drugemu zopet drugo bolje dozdeva, a dopisnik pa mora biti kolikor mogoče objektiv in za to stori najbolje, da vsako tako klasifikovanje konferenčnih poročil opusti. Po našem sicer ne merodajnem mnenji že omenjeno poročilo: „Zadržki šolskega napredovanja“ ni v nikakem oziru zaostalo za onima poročiloma, katera je g. dopisnik kot najboljša ocenil, akopram g. dopisniku, kakor se kaže, ni bilo po godu, da je imela gospica poročevalka toliko poguma, da je po jako skrbnem preiskovanji tudi na one ovire pri šolstvu pokazala, katerih smo deloma sami krivi. A naj se gospod dopisnik spomni, da je baš samospoznanje prvi pogoj vsakemu zboljšanju.

Slednjič pravi gospod dopisnik, da se je pri obedu pogrešala ona prijaznost in vzajemnost, ki je prejšnja leta vladala v našem okraju. Nam se dozdeva, da prejšnja leta ni bilo nič živahnejše nego letos, a mi menimo, da je temu uzrok, ker se pri nas petje popolnem pogreša. Naj bi se o tem oziru gospodi pevci, kojih je vendar veliko, združili, in imeli bi lepo popoldne; vsaj je baš petje ono razvedrilo, ki naj bolj navdušuje človeka. To menimo je jedini uzrok, da se pri nas pogreša ona prijaznost, katera se nahaja po drugih okrajih in katera bi mej kolegi vladati morala.

Kar pa g. dopisnik o tem piše, zdi se nam čisto neopravičeno sumničenje, in je podobno Don

Quixotovim strašilom. Ako pa je vender kaj več, naj le slobodno začne „na drobno razpravljati“, da vsaj vsi spoznamo onega, ki se „misli odlikovati s tem, da seje nemir mej brati“. Altera pars.

## Domače stvari.

— (Mestni odborniki Ljubljanski) pod vodstvom podžupana g. Fortune čestitali so danes dopoldne ob 11. uri županu gosp. Grassilli-ju na odlikovanji z redom železne krone tretje vrste.

— (Godé se čudesa.) Navadili smo se že čuti pri vsakej priliki iz nemčurških ust, da slovenski voditelji le zapeljujejo narod, da jih malo briga, se li ljudstvu dobro ali slabo godi itd. Pri zborovanji nemčurškega političnega društva „Fortschritt“ v 19. dan avgusta t. l. v Laškem Trgu pa je rekel znani dr. Foregger mej drugim: „Iz vsega delovanja in ravnanja slovenskih narodnjakov se vidi, s kako veliko skrbjo se ozirajo na gmotni ali materijalni blagor ljudstva. Posnemajmo jih, njihovo delovanje bodi nam vzgled!“

— (Dnevni red trgovinske in obrtne zbornice seji) danes zvečer ob 6. uri v mestnej dvorani: 1. Poročila I. odseka: a) o načrtu ministerskega ukaza, kateri določuje, koliko let mora kdo kot rokodelski učenec in kot pomagač delati; b) o protokoliranji firm. 2. Poročila II. odseka: a) o dopisu deželnega odbora zaradi podpore obrtniške nadaljevalne šole v Trzinu; b) o prošnjah občinskih zastopov v Loškem Potoku in Gori za somnje; c) o prošnji mestne občine Krške za preložitve jednega sejma. 3. Posamezni nasveti.

— (Vladika Strossmayer) poklonil je pevskega društva „Kolo“ v Zagrebu za gdradbo društvenega poslopja 400 gld.

— (Gospod Vincencij Majer), župnik v Selcih, obhaja prihodnjo nedeljo 25 letnico, odkar je ondu župnik.

— (Spomenik) postavil se je pokojnemu dekanu dru. Ulagi na pokopališču v Konjicah ter v 17. dan t. m. blagoslovil. Životopis sestavlja baje g. profesor dr. Josip Pajek.

— (V nunske samostanu v Škofji Loki) bila je 17. t. m. izvoljena za prednico gospati Benedikta pl. Renaldi, in to že osmič.

— (Slovenski pešpolk št. 87) dobil je napotek v Stolac v Hercegovini.

— (Reservisti) domačega pešpolka baron Kuhn št. 17 vrnili so se s hrvatske meje vsi včeraj po noči in danes zjutraj v Ljubljano in bili poslani na odpust. Predvčerajšnjim pa so prišli kranjski rezervisti 97. pešpolka Milan kralj srbski v Ljubljano in bili takoj na odpust puščeni.

— (V Konjicah) izvolilo je veteransko društvo svojim načelnikom vnovič navdušenega domoljuba, tržana g. M. Tuška.

— (V deželnem zboru goriškem) stavljen je v 7. seji v 18. dan t. m. poslanec g. Rajko Mahorčič interpelacijo zaradi potovalnega učitelja, ki slovenski ne zna.

— (Potres) čutili so v noči mej 18. in 19. t. m. v Gorici, Ajdovščini in okolici.

## Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

**Zagreb 21. septembra.** Včeraj opoldne nagromadilo se je v Farkaševaci okoli 600 kmetov iz Gradoča, Belovara s klici: Nečemo biti z Ogersko! Podžupan Sv. Križki odposlal je uradnika z dvema žandarjema in dvema domobrancema, ki so se pa umaknili pred sekirami, koli in puškami oboroženo množico. O polnoči prišlo je na pomoč trinajst domobrancev s častnikom, kateri so, napadeni s sekirami, kamenjem in streli iz pušk, tudi ustrelili. Deset kmetov mrtvih, veliko ranjenih, dva domobranci težko ranjena.

**Beligrad 21. septembra.** Vest o ostavki vojnega ministra ni istinita. Sploh pred povratkom kralja ni pričakovati nobene premembe v kabinetu.

**Homburg 21. septembra.** Cesar s princem došel zvečer. Vzpregel kralja španskega in kralja srbskega.

**London 21. septembra.** „Standard“ pravi, da so smešne vse vesti, ki so se pojavljale povodom Gladstone-ovega obiska v Kodanji, da hoče Angleška Nemčiji in Avstriji nasprotovati. Angleška ne simpatizuje s Francosko, da bi slednja dobila nazaj Alzacijo in Loreno, kajti Alzacija in Lorena pripadati Nemčiji vsled pogodbe po vojni, katero je izzvala Francoska, da bi razkosala Nemčijo. Kontinentalna politika Angleške obstoji samo v tem, da je na strani tistih, ki delajo za mir. Ladija „Pembroke Castle“ z Gladstonom priplula je včeraj zvečer do ustja Themse, danes zjutraj pa semkaj.

## Meteorologično poročilo.

| Dan       | Čas opazovanja | Stanje barometra v mm. | Temperatura | Vetrovi  | Nebo  | Moškina v min. |
|-----------|----------------|------------------------|-------------|----------|-------|----------------|
| 20. sept. | 7. zjutraj     | 737.72 mm.             | + 8.8°C     | sl. vzh. | megla | 0-00 mm.       |
|           | 2. pop.        | 734.50 mm.             | + 19.0°C    | sl. svz. | jas.  |                |
|           | 9. zvečer      | 735.22 mm.             | + 13.4°C    | sl. vzh. | jas.  | dežja.         |

Srednja temperatura + 13.7°, za 0.1° pod normalom.

## Dunajska borza.

dné 21. septembra t. l.

(izvirno telegrafično poročilo.)

|                                      |                     |
|--------------------------------------|---------------------|
| Papirna renta                        | 78 gld. 25 kr.      |
| Srebrna renta                        | 78 „ 65 „           |
| Zlata renta                          | 100 „ — „           |
| 5% marcna renta                      | 93 „ — „            |
| Akcije narodne banke                 | 833 „ — „           |
| Kreditne akcije                      | 294 „ 30 „          |
| London                               | 119 „ 90 „          |
| Srebro                               | — „ — „             |
| Napol.                               | 9 „ 50 1/2 „        |
| C. kr. cekini                        | 5 „ 69 „            |
| Nemške marke                         | 58 „ 55 „           |
| 4% državne srečke iz l. 1854         | 250 gld. 120 „      |
| Državne srečke iz l. 1864.           | 100 gld. 167 „ 75 „ |
| 4% avstr. zlata renta, davka prosta. | 99 „ 85 „           |

## Umrli so v Ljubljani:

18. septembra: Ana Šuster, mizarjeva uči, 3 leta, Vegove ulice št. 12, za rhachitido.

19. septembra: Gabrijela Babnik, hišnikova hči, 34 let, Sv. Petra cesta št. 42, za pljučno tuberkulozo. — Ignacij Canker, natak, 37 let, Marijin trg št. 3, za pljučno tuberkulozo. — Ivana Benda, notarijatskega uradnika hči, 10 dni, Suknarske ulice št. 3, za božjastjo. — Marija Kastelic, kuharica, 45 let, Žitni trg št. 2, za rakom v želodeci.

V deželnej bolnici:

17. septembra: Janez Cotman, dninar, 55 let, za rakom.

## „NARODNA TISKARNA“

v Ljubljani

priporoča po nizke ceni

## vožne liste

nemške in nemško-slovenske.

## Vožni red Rudolfove železnice

veljaven od 1. junija 1883.

| Terbiž-Ljubljana           |  |                 |              |                 | Ljubljana-Terbiž          |  |                 |              |                 |
|----------------------------|--|-----------------|--------------|-----------------|---------------------------|--|-----------------|--------------|-----------------|
| Postaje                    |  | Osobni vlaki    |              |                 | Postaje                   |  | Osobni vlaki    |              |                 |
|                            |  | 1. 2. 3. razred | 2. 3. razred | 1. 2. 3. razred |                           |  | 1. 2. 3. razred | 2. 3. razred | 1. 2. 3. razred |
|                            |  | po noči         |              | popoldne        |                           |  | zjutraj         | popoldne     | zvečer          |
| Terbiž . . . . . odh.      |  | 12.38           |              | 12.10           | Ljubljana, juž. žel. odh. |  | 7. 5            | 12.20        | 6.35            |
| Rateče-Belapeč . . . .     |  | 1.—             |              | 12.27           | Ljubljana, Rud. žel. . .  |  | 7.10            | 12.24        | 6.40            |
| Kranjska Gora . . . . .    |  | 1.17            |              | 12.41           | Vižmarje . . . . .        |  | 7.20            | 12.33        | 6.52            |
| Dovje . . . . .            |  | 1.45            |              | 1. 6            | Medvode . . . . .         |  | 7.31            | 12.44        | 7. 6            |
| Jesenice . . . . .         |  | 2.12            |              | 1.27            | Loka . . . . .            |  | 7.46            | 12.57        | 7.28            |
| Javornik . . . . .         |  | 2.19            |              | 1.34            | Kranj . . . . .           |  | 8. 3            | 1.12         | 7.49            |
| Radovljica-Lesce . . . .   |  | 2.42            | 6.30         | 1.56            | Podnart-Kropa . . . . .   |  | 8.22            | 1.29         | 8.19            |
| Podnart-Kropa . . . . .    |  | 3.11            | 6.59         | 2.19            | Radovljica-Lesce . . . .  |  | 8.51            | 1.53         | 8.19            |
| Kranj . . . . .            |  | 3.29            | 7.21         | 2.35            | Javornik . . . . .        |  | 9.18            | 2.11         | 8.48            |
| Loka . . . . .             |  | 3.47            | 7.45         | 2.50            | Jesenice . . . . .        |  | 9.24            | 2.22         | 8.54            |
| Medvode . . . . .          |  | 4. 4            | 8. 4         | 3. 3            | Dovje . . . . .           |  | 9.45            | 2.39         | 9.04            |
| Vižmarje . . . . .         |  | 4.16            | 8.18         | 3.14            | Kranjska Gora . . . . .   |  | 10.15           | 3. 4         | 9.34            |
| Ljubljana, Rud. žel. prih. |  | 4.25            | 8.29         | 3.22            | Rateče-Belapeč . . . . .  |  | 10.30           | 3.18         | 9.49            |
| Ljubljana, juž. žel. . . . |  | 4.30            | 8.35         | 3.26            | Terbiž . . . . . prih.    |  | 10.47           | 3.33         | 9.54            |
|                            |  | zjutraj         | zjutraj      | popoldne        |                           |  | popoldne        | popoldne     | zjutraj         |

|                                             |     |    |
|---------------------------------------------|-----|----|
| Ogrska zlata renta 6%                       | 119 | 45 |
| „ „ „ 4%                                    | 87  | 75 |
| „ „ „ 3%                                    | 86  | 30 |
| 5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.        | 104 | —  |
| Dunava reg. srečke 5%                       | 100 | 75 |
| Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi | 118 | 50 |
| Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice  | 103 | —  |
| Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice   | 104 | 75 |
| Kreditne srečke . . . . . 100 gld.          | 168 | 50 |
| Rudolfove srečke . . . . . 10 „             | 20  | 25 |
| Akcije anglo-avstr. banke . . . . . 120 „   | 110 | 25 |
| Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.         | 230 | 75 |

## Slika pesnika S. Gregorčiča,

kakršna je bila v zadnji številki „Škrata“, dobiva se na fin in močen papir tiskana v „Narodni tiskarni“. — Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

## V privatni stenografični kurs

bom upisoval v nedeljo 23. t. m. ob desetih dopoldne v realnem poslopju pritično na desno. Poučevati hočem dvakrat na teden za mesečno plačo 1 gld. 50 kr. Za dame bodo posebne ure.

Anton Heinrich,  
c. kr. gimn. profesor.

## Komi

dobi dobro službo na deželi v trgovini z mešanim blagom, plača 240—300 gld. in vse prosto. Ponudbe pod „Komi 173“ na upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (613—2)

## V „NARODNI TISKARNI“

je izšel in se dobiva Turgenjev roman: NOV. Preložil M. Málórh. Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr.

## Za nižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

## slovenske lepoznavske knjige:

V. zvezek, ki obsega Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr.

VI. zvezek, ki obsega: Kazen, novela, francoski spisal H. Revière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 15 kr. Za oba zvezka naj se priloži še 10 kr. poštnine, za jeden zvezek 5 kr., za „Nov“ pa 10 kr.

## Devet medalij.

## BUDIMSKA

# RÁKÓCZY

## grenócia,

katero so analizovali in označili deželna akademija v Budimpešti, profesor dr. Stülzel v Monakovem, profesor dr. Hardy v Parizu in profesor dr. Tichborne v Londonu, priporočajo profesor dr. Gebhardt v Budimpešti, profesor dr. Zeissel na Dunaji in druge medicinske kapacitete zaradi njegove bogate vsebine lithiona; posebno uspešno se uporablja pri trdovratnih boleznih prebavnih organov in zaprtjui vode ter se pred vsemi znanimi grenicami posebno izredno priporoča. Dobiva se po vseh lekarnah in prodajalnicah mineralnih vod, vedno na novo natočena. Prosi se, da se zahteva izrečno Budimska Rákóczy. (300—19)

Lastniki bratje Loser v Budapešti.